

Artiesten, kunstenaars, makers, podia en -festivals beschermen samen de ruimte voor artistieke vrijheid.

Kritiek mag. Intimidatie en bedreiging nooit.

Vrije ruimte

Artiesten, kunstenaars, makers, podia en festivals dragen samen bij aan plekken waar muziek, kunst, activisme en publiek elkaar ontmoeten. Daar moet ruimte zijn voor werk dat schuurt, provokeert, ongemak oproept of maatschappelijke ongelijkheid zichtbaar maakt.

Die ruimte is essentieel voor een open en democratische samenleving.

Kritiek hoort erbij, maar bedreiging niet

Artistieke vrijheid betekent niet dat iedere uiting of uitspraak zonder tegenspraak moet blijven. Kritiek, debat en protest horen bij een vrije samenleving.

Maar niemand mag door intimidatie, bedreiging of geweld het zwijgen worden opgelegd.

Vrijheid en veiligheid

Artistieke vrijheid kan alleen bestaan als artiesten en andere makers veilig kunnen werken en optreden, en podia en festivals vrij en zorgvuldig kunnen programmeren.

Haat, intimidatie, bedreiging en geweld tegen artiesten, makers, bezoekers en medewerkers zijn onacceptabel. Ook pogingen om artistieke keuzes of programmering met dreiging of persoonlijke intimidatie te beïnvloeden, wijzen wij resoluut af.

Een bredere ontwikkeling

De druk op artiesten, kunstenaars, makers en culturele organisaties staat niet op zichzelf. Kunst wordt steeds vaker letterlijk opgevat, terwijl artistieke uitingen juist gebruikmaken van symboliek, overdrijving, fictie en perspectiefwisseling om maatschappelijke kwesties en ongelijkheid zichtbaar te maken.

Tegelijk verhardten maatschappelijke discussies en worden culturele uitingen vaker onderdeel van politieke en maatschappelijke conflicten. Dat betekent niet dat kunstenaars plotseling wezenlijk andere dingen zijn gaan maken. Tijdelijke en symbolische interventies behoren al decennialang tot de praktijk van kunst en cultuur. Dat zulke uitingen nu zoveel ophef veroorzaken, zegt daarom vooral iets over het veranderende maatschappelijke klimaat.

Wanneer het maken, meewerken aan, presenteren of programmeren van kunst leidt tot intimidatie, bedreiging of druk, raakt dat niet alleen individuele artiesten, makers, medewerkers van die artiesten en organisaties, maar de artistieke vrijheid als geheel. Juist daarom is het van belang dat ook politici en bestuurders zich onthouden van oneigenlijke handhaving of (subsidie)maatregelen die artistieke vrijheid onder druk zetten.

Omdat stilte kan worden uitgelegd als onverschilligheid of instemming, spreken wij ons uit. Niet om iedere artistieke uiting of uitspraak zonder voorbehoud te onderschrijven, maar om de ruimte te beschermen waarin kunst kan ontstaan, maatschappelijke vragen kunnen worden gesteld en uiteenlopende stemmen kunnen worden gehoord.

Niemand staat alleen

Artiesten, makers, medewerkers en bezoekers die met intimidatie, bedreiging of geweld te maken krijgen, mogen er niet alleen voor staan.

Samen maken wij duidelijk welke normen wij hanteren: artistieke vrijheid, veiligheid, gastvrijheid en zorgvuldigheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Artiesten, kunstenaars, makers, podia en festivals hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid. Dat geldt ook voor politiek, media en maatschappelijke partners.

Bescherm de voorwaarden voor artistieke vrijheid. Plaats incidenten in hun bredere context. Voorkom dat makers, medewerkers en culturele organisaties er alleen voor komen te staan.

- Akademie van Kunsten
- BAM, Beroepsvereniging voor songwriters en artiesten
- CC, Creatieve Coalitie
- Kunsten '92
- MMF, Music Managers Forum Nederland
- NAPK, Nederlandse Associatie Podiumkunsten
- PBK, Platform Beeldende Kunst
- VNPF, Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals
- VSCD, Vereniging Schouwburg- en Concertgebouwdirecties

